

DIT MIT VORES BIBLIOTEK

BIBLIOTEKSSTRATEGI FOR BORNHOLMS FOLKEBIBLIOTEKER 2024 - 2027

BORNHOLMS
REGIONSKOMMUNE

Forord

Folkebiblioteket skal sikre fri og lige adgang til information og viden, men er også samfundets åbne dør til kultur- og litteraturoplevelser for brugere i alle aldre. Begge dele er vigtige forudsætninger for et levende og aktivt demokrati og for sammenhængskraften i et øsamfund, som det bornholmske.

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget besluttede i 2022, at der skulle arbejdes på en strategi for de bornholmske folkebiblioteker, og i februar 2023 blev der igangsat en proces, der skulle kortlægge borgernes krav og forventninger til deres lokale bibliotekstilbud. Bibliotekspersonalet fik til opgave at kigge grundigt på, hvordan man kunne forbedre og udvikle det eksisterende bibliotekstilbud og i samarbejde med borgerne besvare spørgsmålet: Hvad er et godt bibliotekstilbud for dig?

Det er der kommet mange gode forslag, overvejelser og ideer ud af, og nu kan det endelige resultat præsenteres i form af 'Strategi for Bornholms Folkebiblioteker 2024 - 2027'.

P.v.a.

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget

Niclas Fick, forperson

Forudgående proces

Den 2. februar 2023 godkendte Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget i Bornholms Regionskommune en procesplan for udarbejdelsen af en strategi for biblioteksdriften på Bornholm. Arbejdet blev igangsat af Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget med et ønske om at få udarbejdet en strategi, der med udgangspunkt i borgernes ønsker og behov beskrev, hvordan man fra bibliotekernes side bedst muligt kunne sikre et tidssvarende bibliotekstilbud indenfor de ressourcer, der var afsat til formålet.

Strategi for Bornholms Folkebiblioteker er resultatet af de mange gode ideer og relevante ønsker fra borgerne, der blev samlet ind i foråret 2023 og i en løbende konstruktiv idéudveksling blandt bibliotekets personale gennem hele projektperioden.

FASE 1 blev gennemført i foråret 2023 og satte fokus på borgerinddragelsen og formuleringen af visioner for det gode bibliotekstilbud.

Ønsket var at belyse, hvilke ønsker og forventninger borgerne havde til det bornholmske bibliotekstilbud. Der blev afholdt tre særskilte arrangementer for to specifikke målgrupper: børnefamilier og unge (repræsenteret af campuselever) og et åbent inspirations- og debatmøde, hvor man havde inviteret kulturinstitutioner, foreninger og interesseorganisationer som repræsentanter for et bredt udsnit af den bornholmske befolkning. Brugerinddragelsen blev desuden suppleret af et spørgeskema og en temadag for personalet.

FASE 2 blev gennemført i sensommeren 2023 og satte fokus på, hvordan de mange gode og relevante ønsker og input fra borgerne kunne imødekommes indenfor de givne rammer.

Kunne man tænke service anderledes? Havde behovet blandt borgerne ændret sig og i så fald på hvilken måde? I løbet af september 2023 samledes bibliotekernes personale til to temadage, hvor de drøftede, hvad det ville kræve af ressourcer og eventuelle strukturelle ændringer at kunne levere et tidssvarende bibliotekstilbud til hele øen. Her blev også de strategiske pejlemærker i strategien drøftet og vedtaget.

Fokusområder

Strategien for Bornholms Folkebiblioteker knytter sig til kommunens overordnede politik: Vores Ø – Politik for kultur, idræt og fritid - Bornholms Regionskommune (2021). Via vores strategi og målsætninger ønsker vi som kulturinstitution at medvirke til, at politikken fire fokusområder løbende styrkes og udbygges til glæde for hele det bornholmske samfund.

Fokusområder Vores Ø

- Livskvalitet
- Dannelse og fællesskab
- Samskabelse
- Faciliteter og mødesteder

Øvrige kommunale politikker, hvor biblioteksstrategien indgår i fælles indsatsområder:

Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0 – 29 år (2020)

Strategien skriver sig især ind i de første 5 mål i børne- og ungepolitikken, der ligger tæt op ad de biblioteksstrategiske prioriteringer på børne- og ungeområdet. Her understøtter politikken og strategien hinanden – dog kun fra år 0 - 17.

Folkesundhedspolitik for Bornholm (2019)

Her er det især indsatsområdet: Fokus på den mentale sundhed ved at skabe rum til fællesskab, oplysning og uforpligtigende samvær.

Folkeoplysningspolitik (2012)

Målsætningerne: at styrke lokalsamfundene, at styrke sundhed og trivsel blandt borgerne, at understøtte nyskabende aktiviteter og motivere til deltagelse og involvering i lokalsamfund og demokrati.

Vision

Vi ønsker, at Bornholms Folkebiblioteker skal være samlingspunkt for hele øen og en levende og inkluderende kulturinstitution, hvor alle øens beboere føler sig velkomne. Vi ønsker, at være en god og bæredygtig arbejdsplads, hvor der er sammenhæng mellem opgaver og ressourcer, så vi ud fra de eksisterende rammer kan levere et mangfoldigt og tidssvarende bibliotekstilbud af høj kvalitet til alle aldre og hele det bornholmske samfund.

Handleplan

En nytænkning af filialstrukturen (2024)

Reduktion af antallet af filialer i løbet af 2024. Vi ønsker at nytænke vores biblioteksstruktur og tænke i færre traditionelle filialer, men samtidig undersøge mulighederne for at etablere afhentningssteder rundt på øen, samt muligheder for at søge fonde i forhold til at tænke i mobile løsninger.

Borgerinddragelse i forhold til biblioteks-tilbud i borger-/kulturhus

Muligheden for at indgå i et samarbejde omkring et borger/kulturhus med "afhentningsstation" undersøges og igangsættes om muligt inden for de første 2 år.

Nytænkning og konkret omstrukturering af hele formidlingsområdet

I takt med at der bliver frigivet personale-ressourcer fra filialerne bliver der basis for at arbejde med opsøgende formidling på nye måder. En løbende kompetenceudvikling af personalet opprioriteres, så de bliver klar til at løfte de nye og ændrede opgaver.

Opgradering af biblioteksrummene i forhold til indretning og opholdsfaciliteter

Undersøges og igangsættes om muligt løbende over de næste 4 år. Her undersøges også muligheder for at søge eventuelle fonde om supplerende midler. Muligheder for at etablere café i Rønne undersøges.

Projekter og mærkesager

Kontakten til mulige samarbejdspartnere (foreninger, institutioner og lokale ildsjæle m.m.) styrkes og der arbejdes generelt henimod en mere projektorienteret tilgang til opgaver i organisationen, for i højere grad også at være i stand til at satse på og indgå i lokale og landsdækkende samarbejder for landets biblioteker. Konkret vil vi undersøge muligheden for at blive verdensmåls certificeret.

Målsætning

Ud fra de overordnede målsætninger har vi valgt at arbejde videre med fire strategiske pejlemærker, der hver især og i samspil udgør de bærende søjler i strategien.

Vi ønsker

At tage del i og synliggøre vigtige samfundsmæssige emner og at være omdrejningspunkt og facilitator i lokalsamfundet for den demokratiske debat og den gode samtale.

Vi ønsker at invitere indenfor til et inkluderende og uforpligtigende fællesskab omkring kulturen i bredeste forstand.

At skabe levende og engagerede biblioteksrum med flere og bredere arrangementstilbud for alle.

Rum med plads til fordybelse og rum til at mødes, uden at gå på kompromis med den traditionelle kultur- og litteraturformidling til store og små. En opgradering af de fysiske rammer er en høj prioritet.

At undersøge, udvikle og investere i nye formidlingsformer, der giver os mulighed for at nå ud til borgerne over hele øen.

Vi ønsker i den forbindelse at lave mere målrettede formidlingstilbud tilpasset bestemte brugergrupper, som ex. de imobile og digitalt udfordrede. Vi vil arbejde for at tænke i løsninger, som gør at biblioteket kan være til stede i borgernes hverdag med et bredt spektrum af tilbud, lige fra arrangementer til konkret hjælp til borgere, der har svært ved at begå sig i det digitale samfund.

At styrke læselystaktiviteter, formidling og arrangementer på børneområdet som en fortsat højt prioriteret kerneopgave.

Vi arbejder for at målgruppen oplever at bibliotekerne giver rum til litteraturen på deres præmisser og derved bliver det aktive tilvalg i hverdagen. Formålet er at gøre bibliotekerne endnu mere nærværende i børns og unges liv. Fokus er ligeledes på at styrke indsatsen på aktiviteter og undervisning målrettet børn og unges litteratur- og informationskompetencer.

Vores strategiske pejlemærker

Børn, unge og familier

Kultur- og videnshus

”Ud af vagten”
– biblioteket rykker ud

Demokrati og fællesskab

Børn, unge og familier

STRATEGISK PEJLEMÆRKE

Børn, unge og familier

Fokuspunkter

- Læselystaktiviteter, formidling og arrangementer målrettet børn og børnefamilier er en højt prioriteret kerneopgave i Bornholms Folkebiblioteker.
- Vi arbejder for at børn oplever at bibliotekerne giver rum til litteraturen på børns præmisser – formålet er at gøre biblioteket endnu mere nærværende i børns liv.

Vi prioriterer

- Workshops, højtlesning, børneteater, foredrag og forfatterbesøg.
- At arbejde for at børnearrangementer i højere grad kan afholdes rundt omkring på øen.
- Samarbejder på tværs med skoler og institutioner samt med andre biblioteker i form af landsdækkende kampagner, der understøtter børns videbegærlighed og læselyst.
- Vi arbejder for løbende at forbedre og videreudvikle indretningen i børnebiblioteket, så det bliver et levende og fantasifuldt rum, der understøtter både den fantastiske fortælling og den faktuelle viden. Vi ønsker at rummet inviterer til fordybelse og samvær, med bedre plads til litteraturoplevelsen, ro og fleksibilitet samt til hygge og samvær med rum til de forskellige alders- og målgrupper.
- At kvalificere biblioteksintroduktioner og undervisning af litteratur- og informationsøgninger samt kildekritik til de forskellige alders- og målgrupper.
- At være aktive i dialogen og samarbejdet med lokale og nationale aktører og samarbejdspartnere.

Handleplan

- Fortsat fokus på en gennemgribende renovering og nyindretning med afsæt i Rønne og Nexø Bibliotek som primære biblioteksplatforme.
- Strategiske fokuspunkter og prioriteringer indarbejdes i årshjulet, med fokus på hvordan aktiviteterne kan tilrettelægges og afholdes på flere lokationer, gerne i samarbejde med andre aktører og samarbejdspartnere.

Jeg synes der er så rigeligt interaktivt alle vegne – så måske skulle man holde fokus på fysiske bøger. Tænker at det efterhånden må være helt eksotisk for børn at komme på et bibliotek med fysiske bøger.

Bruger, i brugerundersøgelse

Kultur- og videnshus

STRATEGISK PEJLEMÆRKE

Kultur- og videnshus

Fokuspunkter

- Biblioteket som samlende kulturinstitution i lokalsamfundet.
- Biblioteket som den åbne kulturinstitution, der har løbende kontakt med borgerne gennem mange forskellige opgaver og funktioner.
- De "klassiske" biblioteksopgaver såsom kultur- og litteraturformidling.

Vi prioriterer

- At arbejde målrettet mod at indrette fordybelsesrum og gode studiefaciliteter samtidig med at det åbne rum og værestedet prioriteres.
- Vi sætter fokus på det relationelle værtskab og den gode service.
- Formidling er en af hjørnestenene, og vi prioriterer at åbne litteraturens og kulturens mangeartede rigdom op for både børn og voksne via vores materialer, udstillinger, arrangementer, undervisning og den daglige vejledning og oplysning.
- Kulturelle og litterære arrangementer for store og små, læsekredse, workshops, børneteater, lytteklubber og lign.
- Færre og mere tidssvarende biblioteker med bedre fysiske adgangsforhold for alle.

Handleplan

- Mulighederne for en opgradering af de eksisterende fysiske biblioteker i forhold til indretning og opholdsfaciliteter undersøges og igangsættes, herunder også mulighederne for at søge eventuelle fonde i forbindelse hermed.
- Det undersøges om det kan lade sig gøre at etablere og drive en cafe på Rønne Bibliotek.

Jeg synes det kunne være fedt, hvis biblioteket også var et sted med kulturhus - så man kunne mødes med andre og der var god plads til dette. Og der også var en cafe, denne kunne f.eks. drives af folk med særlige behov, som ønsker et arbejde, men som har behov for en særlig arbejdsplads.

Bruger, i brugerundersøgelse

A large crowd of people is gathered at an outdoor event, possibly a festival or community gathering. The scene is overlaid with a semi-transparent green filter. In the foreground, the back of a person's head and shoulders is visible on the left, and a young boy is seen from the side, looking towards the crowd. The crowd in the background is diverse in age and is engaged in various activities. A sign with the word 'WELCOME' is visible in the distance. The overall atmosphere is one of community and social interaction.

Demokrati og fællesskab

STRATEGISK PEJLEMÆRKE

Demokrati og fællesskab

Fokuspunkter

- Biblioteket som en samlende katalysator for den gode samtale, den demokratiske debat og folkeoplysning i bred forstand.
- Biblioteket skal være et naturligt mødested og et levende hus med rum til mange forskellige aktiviteter.

Vi prioriterer

- Lokaldebatter, arrangementer og foredrag om populære emner, der appellerer til et bredt udsnit af befolkningen samt diverse workshops.
- At vi via vores formidling sætter fokus på samfundsrelevante emner og debatter, gerne i samarbejde med andre kultur- og interesseorganisationer.
- At arbejde for at understøtte den enkelte borgers frie adgang til information og muligheder for at deltage i det digitale Danmark.
- At vores biblioteker har indbydende rum til foreningsaktiviteter og foredrag, men også, at de fælles rum indbyder til både den spontane samtale mellem mennesker og er hyggelige og oplagte mødesteder for alle.

Handleplan

- Muligheden for at indgå i et samarbejde omkring et borger-/kulturhus med "afhentningsstation" undersøges og igangsættes om muligt inden for de første 2 år.
- Profilering af mærkesager – vi ønsker at undersøge muligheden for at blive verdensmåls certificeret og herigennem sætte fokus på verdensmålenes betydning i den lokale virkelighed.
- Omstrukturering af ressourcer så vi bliver i stand til at arbejde mere udviklings- og projektorienteret og indgå i partnerskaber med andre lokalt og på landsplan.

Ja. Flere rum i rum.
Jeg synes biblioteker
bør være det uformel-
le mødested for alle
aldre.

Bruger, i brugerundersøgelse

**”Ud af vagten”
– biblioteket rykker ud**

STRATEGISK PEJLEMÆRKE

”Ud af vagten” – biblioteket rykker ud

Fokuspunkter

- Borgernes ønsker om en mere faciliterende formidling, hvor vi kommer rundt omkring på øen og møder borgerne der, hvor de er.
- Vi ønsker at tilbyde flere arrangementer ude omkring på øen og gerne i samarbejde med andre interessenter.
- Løsninger, som gør at biblioteket kan være til stede i borgernes hverdag med et bredt spektrum af tilbud – lige fra arrangementer til konkret hjælp til borgere, der har svært ved at begå sig i det digitale samfund.
- Målrettede formidlingstilbud tilpasset bestemte brugergrupper, som ex. de digitalt udfordrede.

Hvordan

- Læsekredse, litterære vandreture, oplæsning, workshops m.v.
- Den opsøgende formidling kan lægges i foreningslokaler, borgerhuse, skoler, naturen og lignende.
- Biblioteket som ”fysisk ramme” sker i samspil med deltagerne – vi skaber biblioteket sammen eller alternativt etableres det som mobile enheder, der flyttes rundt på øen.

Handleplan

- I takt med at der bliver frigivet personale-ressourcer fra filialerne, bliver der basis for at arbejde med opsøgende formidling på nye måder – med borgeren i fokus.
- En løbende kompetenceudvikling af personalet opprioriteres, så de bliver klar til at løfte de nye og ændrede opgaver.
- Mulighederne for at kunne tilbyde mobile løsninger som eksempelvis en bogbus undersøges.

Alle de nævnte muligheder er relevante & vigtige, alt efter hvem man er og hvor i livet man står.

Bruger, i brugerundersøgelse

UDGIVET DECEMBER 2023
DESIGN: SIDEKICK DESIGN

BORNHOLMS
REGIONSKOMMUNE

